

TEDENSKE SLIKE

PRILOGA

DOMOVINI

Leto VII.

V Ljubljani, dne 31. decembra 1931.

53. številka.

Kralj Aleksander I. v Parizu

Kralja Aleksandra pozdravlja častna četa francoske vojske v palači držav. predsednika

Vsi tisti, ki pridejo v stik s kraljem Aleksandrom — kakor poročajo pariški listi — dobe vtis, da je kralj Aleksander prav tako ostroviden kakor pogumen šef svoje države, ki hoče osrečiti svoj narod in pri tem ohraniti popolno zvestobo svojim zaveznikom, zlasti Franciji. Kralj Aleksander je sprejel mnogo svojih osebnih prijateljev, med njimi veliko število diplomatov in politikov, predvsem predsednika francoske vlade g. Laval. V razgovoru z njimi ni kralj Aleksander zamudil nobene prilike, da ne bi proučil velikih sodobnih problemov, zlasti vprašanja reparacij in razorožitve. V razgovoru s kraljem Aleksandrom postane človek pozoren spričo točnosti in natančnosti njegove poučenosti ter njegove iskrene in odkrite presoje stvari, tako glede bodočih konferenc v vprašanju reparacij in razorožitve, kakor tudi glede položaja v Srednji Evropi, glede razmer na Balkanu, spoštovanja pogodb in pogojev za varnost.

Ob slovesu poveljnika kranjske orožniške čete

V Mursko Soboto je bil premeščen komandir kranjske orožniške čete, kapetan I. razr. g. Milian Kovinčič, ki je prišel v Kranj že leta 1924. in kot poročnik prevzel vodstvo kranjskega orožniškega voda. Pozneje kot komandir orožniške čete je imel na svojem velikem področju ob meji naporno delo in veliko odgovornost, zadostil pa je vsem nalogam in zahtevam v največji meri po svojih velikih vojaških sposobnostih, ki si jih je pridobil nekdanj kot dobrovoljec na raznih bojiščih. Odhajajočemu komandirju so priredili v četrtek popoldne v hotelu »Stara pošta« komandirji orožniških postaj kranjskega in račoveljskega sreza odhodnico, na kateri so se od njega iskreno poslovili in mu v spomin izročili tudi lepo darilo. Udeležence te odhodnice, ki so vsi že mnogokrat odlikovani, vidimo na sliki, v njih sredini pa gospoda kapetana Kovinčiča.

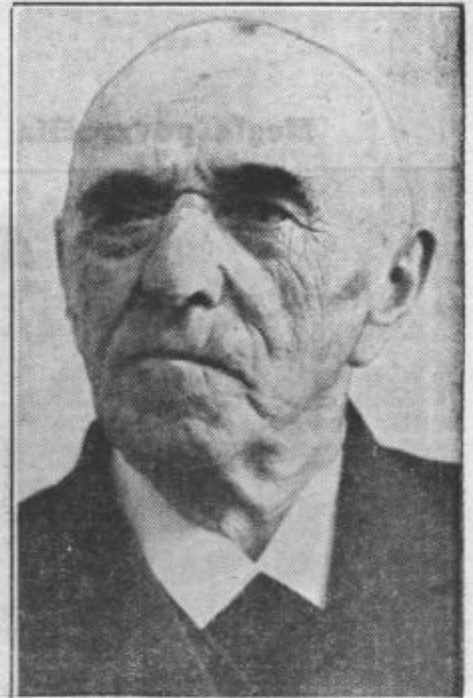
Vekoslav Spinčič biserni mašnik

Zgledni narodni svečenik Vekoslav Spinčič, ki je slavil na štefanovo redek duhovniški jubilej, je oni stari narodni bojevnik, ki je vse svoje življenje posvetil probudi našega naroda ob Severnem Jadranu in je stival moral doživeti tragično usodo, da tuja sila ruši prelepe uspehe njegovega dolgoletnega prizadevanja.

Slavljenec se je rodil pod kmečko streho v kastavskem selu Spinčičih dne 23. oktobra 1848. Srednjo šolo je dovršil na Reki, semenišče v Gorici, za gimnazijskega profesorja pa se je usposobil na vseučilišču na Dunaju. Kot mlad profesor pa-

zinskega učiteljska se je z vsem žarom južnjaškega temperamenta vrgel v politični boj za pravice slovanske večine istrskega ljudstva. Zastopal je svoj narod v deželnem zboru v Pazinu ter v državnem zboru na Dunaju. Bil je eden izmed najbolj priljubljenih ljudskih govornikov, ongetelj branitelj slovanske večine, ki je bila zavoljo avstrijskih in italijanskih mahinacij v deželnem zboru zastopana kot manjšina. Vneto se je lotil obdelovanja zapuščene narodne njive v Istri. Z vztrajnostjo, ki diči istrskega kmeta, je zastopal narodne koristi in delu pešice ljudi, med katerimi je bil slavljenec eden najodločnejših, je bilo zahvaliti, da so se razmere v tužni Istri v dveh desetletjih pred vojno korenito izpremenile v korist slovanski stvari.

Po ozemlju, kjer so delovali prof. Spinčič in tovariši, veje danes z one strani Jadrana paleči vihar, ki hoče s korenino izrjavati naš živelj iz prarodnih slovanskih tal. Kljub tej žalostni sliki pa ima slavljenec lahko prijetno zavest, da je seme, ki ga je sejal, vzklilo globoko v srcih in dušah vrlega istrskega ljudstva, da je narodna zavednost globoko prepojila njegove rojake. Zato bodo nedvomno prestali tudi ta vihar!

Slika desno:

Novo učinkovito zdravilo proti jetiki

je našel po vsej Sloveniji znani zdravnik dr. Tone Jamar. Zadnjih 9 let je ozdravil s tem zdravilom nad 200 takih bolnikov nad katerimi so vsi drugi zdravniki že obupali. Sedaj bodo to novo zdravilo še pred posebno zdravniško komisijo preizkusili nakar se bo uvedlo v splošno uporabo.

Pariz—Newyork v šestih urah?

Iz Pariza prihaja vest, da je francosko letalsko ministrstvo na tihem pripravilo konstrukcijo tako zvanega stratoferičnega letala, to se pravi letala, ki naj bi se dvignilo visoko nad zemljo v zračne plasti, kamor še ni prodrl noben človek, razen profesorja Piccarda in njegovega asistenta, ki se pa s svojim balonom nista dvignila tako visoko, kakor bi se dvignilo novo francosko letalo.

Podrobnosti seveda še niso znane. Ve se samo, da bo doseglo novo letalo v srednjih zračnih višinah hitrost 260 km na uro, v stratosferi pa celo 700 do 800 km. Dvignilo naj bi se 17.000 m visoko. Francosko letalsko ministrstvo je izbralo za prvi polet v stratosfero izurjenega letalca Coupeta, ki ga bo spremljal njegov mehanik. Dan poleta še ni določen. Francoski polet v stratosfero pričakujejo po svetu z velikim zanimanjem. Konstruktor skrivnostnega letala meni, da ni daleč čas, ko bodo letali ljudje iz Pariza v New York v 6 urah in ko bo treba postaviti svetovni hitrostni rekord na 900 km na uro. Slika nam kaže letalca Coupeta.

Smrt uglednega narodnega delavca

Ravno na Sveti dan popoldne je v Mariboru legel k večnemu počitku eden naših najstarejših in najuglednejših pionirjev narod. prosvete, upokojeni nadučitelj g. Anton Porekar, ki je služboval celih 36 let na Hunu pri Ormožu. Bil je ljudstvu dober prijatelj in več svetovalc. Bil je tudi dolgoleten so-trudnik »Domovine«. Dočakal je lepo starost 85 let. Naj počiva v miru!

93-letni mladenič iz Bele Krajine

Janez Belič ije posestnik in vinogradnik v Crnomlju, kjer se je rodil 25. marca 1838 in šteje torej 93 let. Ni bil še nikdar bolan, lahko dela, aodi pa tako prožno, da ga 20-letni mladenič težko vjame. Na Mirno goro pride prej, kakor vsak drug turist. Orje in vlačí še vedno brez vsakega truda. Z volmi vozi sam, naloži in pripelje drva domov. Samo, če pelje z vpreženim parom volov skozi mesto, včasih potóži mimo gredečim sosedom: »Če bi moral imeti oči tudi zadaj, da bi se lahko ogibal avtomobilom!«

Pije jako malo, je pa rad domačo hrano in spid obro. Gre zgodaj spat in rano vstaja, da hiti svoji živini polagat ter se z njo pomenkuje. Kadí le kako smodko pa še to polovico redno prihrani za priboljšek, se pravi: za čik... Izredno bister je njegov spomin, a zadnja leta mu je sluh začel nekollko pešati.

Nosi le čizme in zavihane hlače pozimi in poleti. O, čisto neznana mu je današnja mehkužnost. Pozimi se najrajši peča z odmetavanjem snega, to je njegova zdrava telovadba. Zanima se za politične stvari in je letos 8. novembra med prvimi volil. Bog mu daj zdravje še lepo vrsto let!

Megla povzročila železniško nesrečo

Zaradi goste mogle nad Londonom je prišlo v predmestju Dagersham do trčenja med tovornim in osebnim vlakom. Nesreča je zahtevala 2 mrtva in 60 ranjenih.

Tako prevažajo zlato

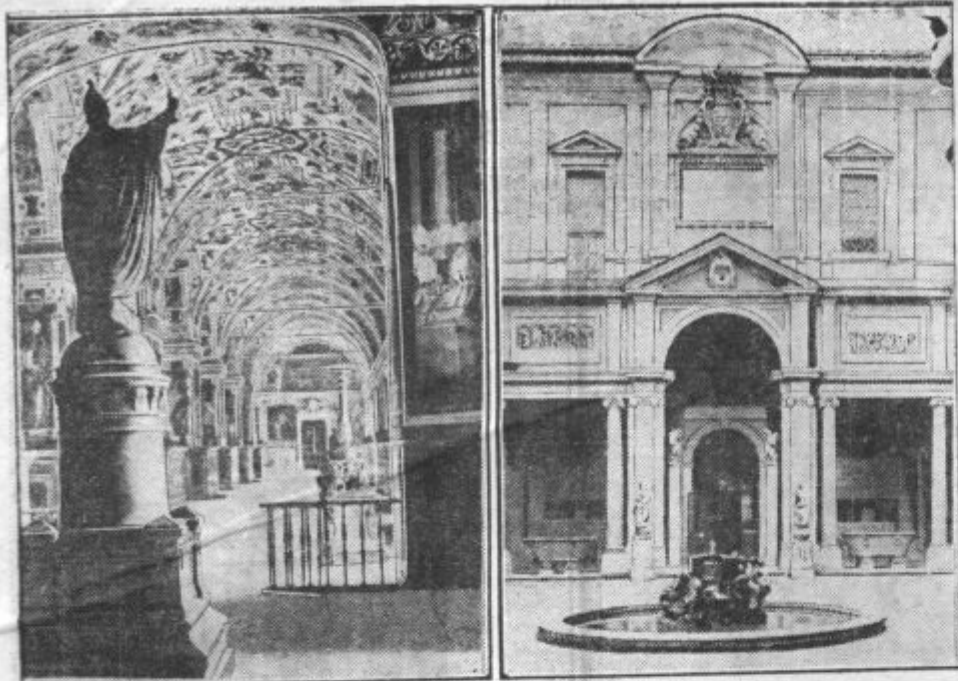

V spremstvu stražnikov in detektivov prevažajo zlato iz centrale westminsterske banke v podružnice

Smrt starega člana zelene bratovščine

Po kratki bolezní je preminul v torek ponoči v 81. letu starosti gosp. štefan Urh, dolgoletni lovec KID na Javorníku. S pokojnikom je legel v grob poštenjak od nog do glave, priljubljen pri vseh, ki so ga poznali. Usoda je hotela, da je umrl baš na svoj 81. rojstni dan in v grob so ga položili natančno leto dni kasneje, ko je »Jutro« prineslo njegov življenjski in sliko k njegovi 30-letnici. Pogreba se je udeležilo ogromno število ljudi, prišli so številni lovci od blizu in daleč. Bodi blagemu možu ohranjen lep spomin. Hudo prizadetim preostalim naše iskreno požalje!

Slika levo:

Katastrofa v vatikanski knjižnici

Med renoviranjem vatikanske knjižnice se je zgodila velika nesreča. Marmornate plošče so predre tri nadstropja in mladega ravnatelja knjižnice. Desno: Belveder ubile pet oseb, med njimi sko dvorišče, kamor so padle razvaline,

Profesor, ki sliši travo rasti

Prof. Reich

Je na zborovanju Göttinger Gesellschaft za tehniško fiziko napravil uspele poskuse z elektronskimi cevmi, s katerimi se more poslušati rast trave.

Slika levo:

Kraljev sin med rudarji

Najmlajši sin angleškega kralja princ Jurij (X) je v rudarski obleki obiskal premogovni revir v zapadni Angliji, da se prepriča o bedi prebivalstva in brezposelnosti rudarjev.

Krvavi nemiri v Sofiji

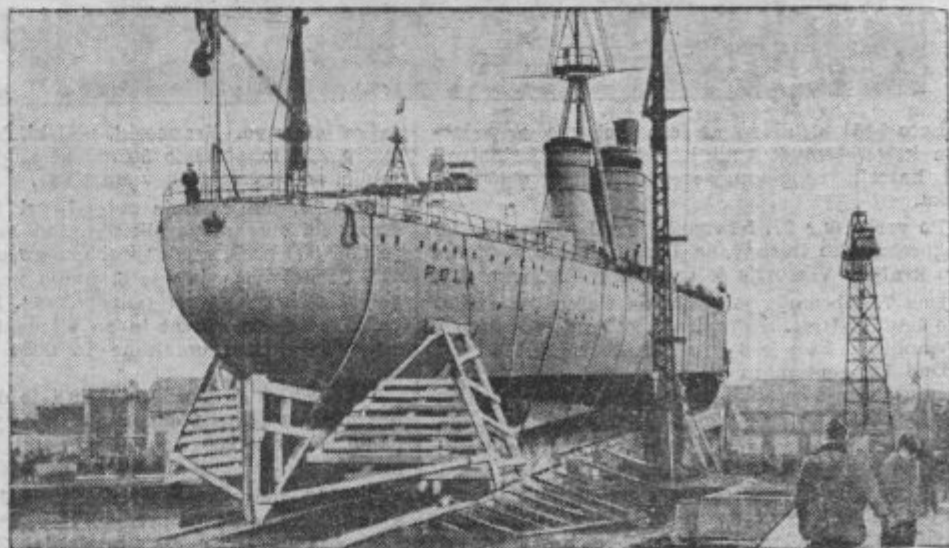
Na univerzi v Sofiji je prišlo do hudih nemirov, ki so jih povzročili dijaki z demonstracijo proti bivšemu ministrskemu predsedniku Cankovu, ki predava na univerzi. Med ponovnimi spopadi s policijo je bilo mnogo oseb ranjenih.

Veterani iz svetovne vojne

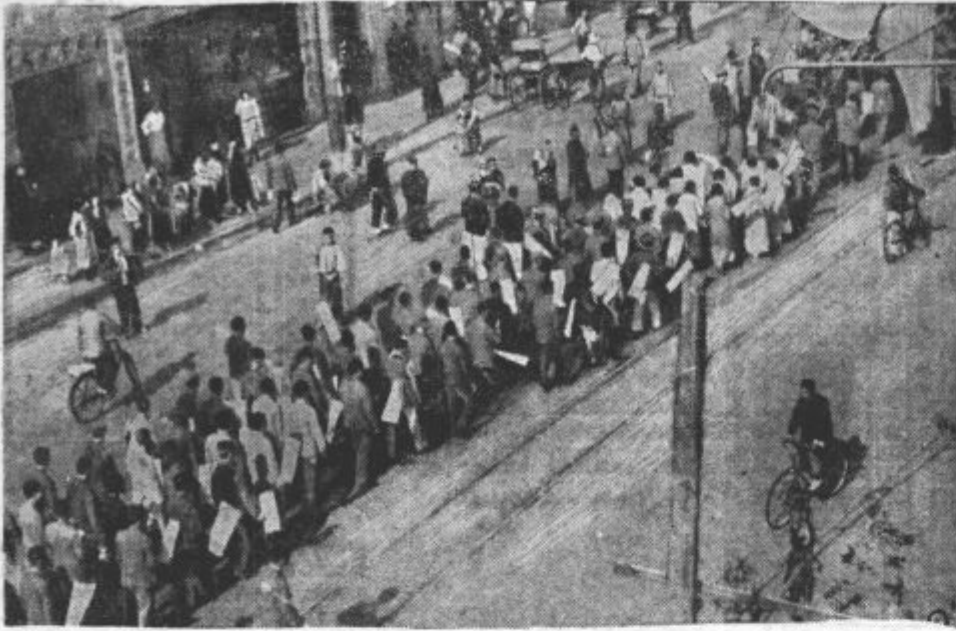
Angleška zveza bojevnikov je priredila v Londonu razstavo poštinih golobov, od katerih so mnogi služili že v svetovni vojni. Na sliki: Angleški infanterist z dvema najznamenitejšima goloboma iz svetovne vojne »Old Bill« in »Grizzie«, ki sta stara že nad petnajst let.

Najnovejša italijanska bojna ladja

V Livornu so spustili v morje novo križarko »Pola«. Krstil jo je sam kralj Viktor Emanuel.

Kitajski dijaki zahtevajo vojno napoved

Kitajski dijaki so priredili v Nankingu velike demonstracije in so zahtevali od vlade, naj napove Japonski vojno. Pri tem je prišlo do krvavih nemirov. Dijaki so deloma razdejali vladno poslopje in druge javne zgradbe.

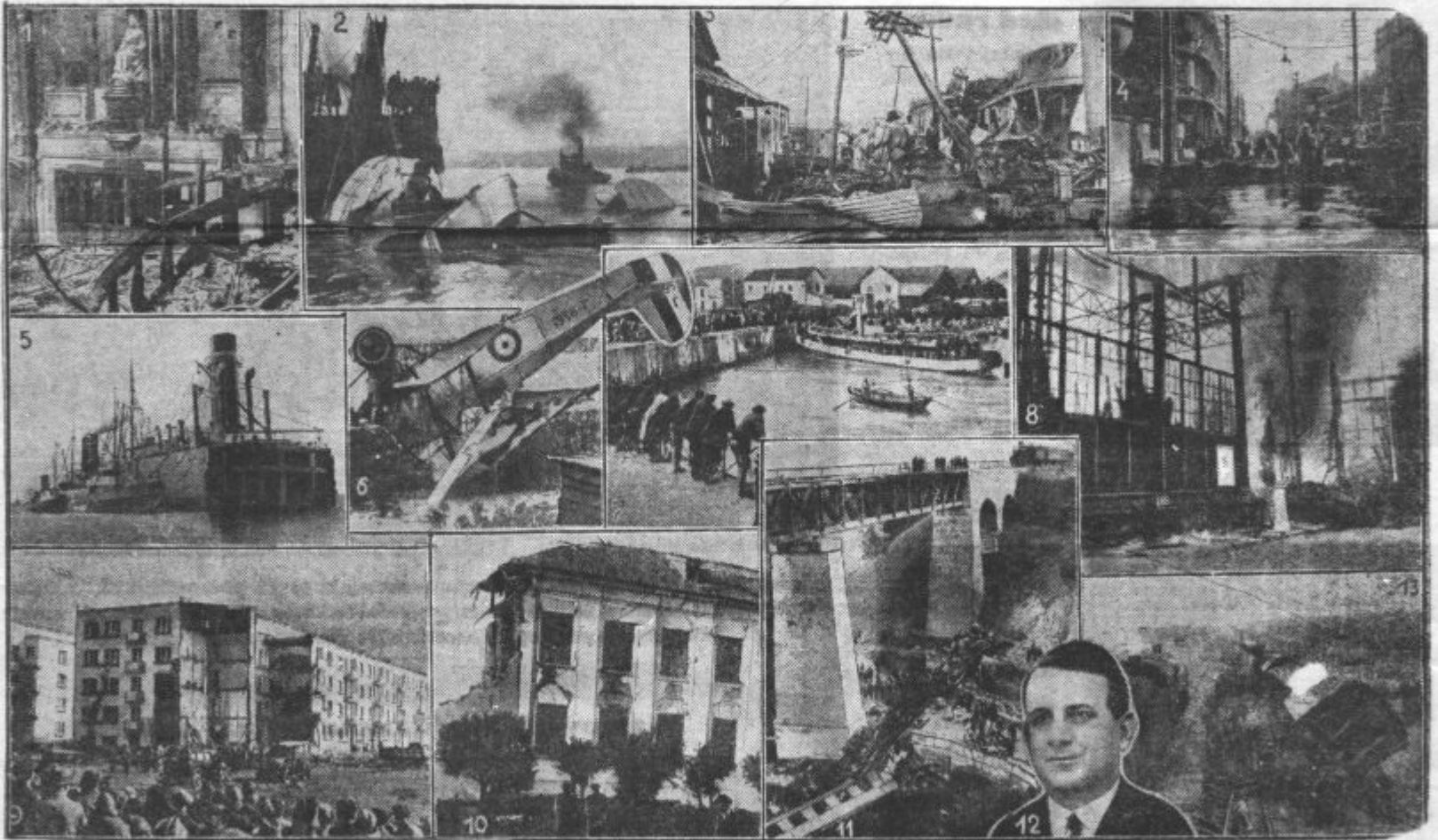
Slika desno:

Požar gledališča

V najstarejšem kodanjskem gledališču je nastal ponoči velik požar, ki je uničil poslopje.

Velike katastrofe v letu 1931

Leto 1931 ni bilo samo leto svetovne gospodarske krize, temveč tudi leto številnih katastrof, od katerih najglavnejše predstavljajo pričujoča slika.

Po vrsti: dne 27. februarja je v Londonu do tal pogorela tako imenovana Ljudska palača. Edino kip kraljice Viktorije je ostal nepoškodovan (1).

Dne 7. februarja je padla na tla veliko angleško letalo »Iris«. Katastrofa se je primerila pri Plymouthu. Bilo je 6 smrtnih žrtev (2).

Dne 12. septembra je orkan opustošil britski Honduras in je izgubilo življenje nad 500 ljudi (3).

Strahovita poplavna katastrofa je uničila na Kitajskem prostrane pokrajine. Tisoči in tisoči ljudi so utonili, cele pokrajine so še danes izpostavljene gladovanju (4).

Pomladi in jeseni so goste megle povzročile številne karambole ladij v Severnem in Vzhodnem morju (5).

Leto 1931 je bilo še posebno nesrečno za vo-

jaško letalstvo. Francoski, poljski, češkoslovaški, italijanski in posebno še mnogi angleški vojaški letalci so strmoglavili v smrt (6).

Dne 15. junija se je potopil pri St. Nazaireu francoski obrežni parnik »St. Philibert«. Utonilo je nad 500 oseb, med njimi mnogo otrok (7).

V Monakovem je dne 6. junija nastal požar v slavni stekleni palači (Glaspalast). Slavna palača je pogorela do tal in so plameni uničili številne dragocene umetnine iz dobe nemške romantike (8).

V poljskem pristanišču Gdinji je dne 10. oktobra nastala plinska eksplozija in se je vdrla cela palača. Izpod ruševin so spravili na dan 13 mrtvih (9).

Dne 13. marca je potres obiskal Južno Srbijo, kjer je bilo mnogo smrtnih žrtev, obenem pa so bila poškodovana mnoga poslopja. Z vzorno organizirano akcijo je uspelo po potresu poškodovane kraje v razmeroma kratkem času povsem

obnoviti in prenoviti. Velike zasluge pripadajo pri tem naši narodni vojski (10).

Dne 13. septembra se je izvršil eden največjih atentatov, kar jih pomni zgodovina: Silvester Matuška je podminiral veliki viadukt pri (Ba-Tov) bagyju, da je tresel v globino brzovlak, namenjen iz Budimpešte na Dunaj, in je 25 potnikov našlo smrt. Ze 8. avgusta pa je Matuška, ki ga predstavlja naša slika med obema pozoriščema katastrof, povzročil sličen atentat na brzovlak, namenjen iz Basla v Berlin. Katastrofa je nastala pri Jüterbogu, a je sreča v nesreči bila, da pri vsej veliki materialni škodi ni bilo človeških žrtev (11, 12 in 13).

Temu žalostnemu številu velikih katastrof pa moramo pridružiti tudi silovito nesrečo pri Levcu, kjer je savinjski vlak zavozil v avtobus in je 13 potnikov izgubilo življenje. Vsekakor je naključje, da je vlak baš na križišču zavozil v avtobus, eno najbolj usodnih, kar jih beleži letošnja kronika.